

WAALSE OVERHEIDSDIENST

[C – 2024/004276]

1 FEBRUARI 2024. — Besluit van de Waalse Regering betreffende de koolstofovereenkomsten

De Waalse Regering,

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, zoals gewijzigd, artikel 20;
Gelet op het decreet van 9 december 1993 betreffende de hulp en de tegemoetkomingen van het Waalse Gewest voor de bevordering van rationeel energiegebruik, energiebesparingen en hernieuwbare energieën, artikel 12, 2°;
Gelet op het decreet koolstofneutraliteit van 16 november 2023, de artikelen 30, tweede lid, en 33, eerste lid, 4°;
Gelet op het advies van de Inspecteur van Financiën, gegeven op 27 juni 2023;
Gelet op de instemming van de Minister van Begroting, gegeven op 20 juli 2023;

Gelet op het rapport van 12 juni 2023, opgemaakt overeenkomstig artikel 3, 2°, van het decreet van 11 april 2014 houdende uitvoering van de resoluties van de Vrouwenconferentie van de Verenigde Naties die in september 1995 in Peking heeft plaatsgehad en tot integratie van de genderdimensie in het geheel van de gewestelijke beleidslijnen;

Gelet op advies 74.956/4 van de Raad van State, gegeven op 10 januari 2024, overeenkomstig artikel 84, § 1, eerste lid, 2, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Gelet op het advies nr. 11 van het comité van deskundigen betreffende het klimaat, gegeven op 14 september 2023;

Gelet op het advies van de «Union des Villes et Communes de Wallonie» (Unie van Waalse steden en gemeenten), uitgebracht op 2 oktober 2023;

Gelet op het advies van de beleidsgroep "Energie", gegeven op 20 september 2023;

Gelet op de wet van 2 april 1962 betreffende de Federale Investeringsmaatschappij en de Gewestelijke Investeringsmaatschappijen;

Gelet op het decreet van 12 april 2001 betreffende de organisatie van de gewestelijke elektriciteitsmarkt;

Gelet op het decreet van 6 november 2008 houdende rationalisatie van de adviesverlenende functie;

Gelet op het besluit van de Waalse Regering van 30 november 2006 tot bevordering van elektriciteitsopwekking uit hernieuwbare energiebronnen of warmtekrachtkoppeling;

Gelet op het besluit van de Waalse Regering van 1 februari 2024 betreffende de toekenning van subsidies voor audits of studies in de niet-residentiële sector, ter verbetering van de energie-efficiëntie en ter bevordering van een rationeler en duurzamer energiegebruik, (AMUREBA);

Gelet op Verordening 2021/119 van 30 juni 2021 van het Europees Parlement en de Raad van 30 juni 2021 tot vaststelling van een kader voor de verwezenlijking van klimaatneutraliteit, en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 401/2009 en Verordening (EU) 2018/1999 ("Europese klimaatwet"), die voorziet in de doelstelling inzake klimaatneutraliteit van de Unie om tegen 2050, alsook in haar tussentijdse doelstellingen, een reductie van de broeikasgasemissies met 55% tegen 2030 ten opzichte van de niveaus van 1990, voortbouwend op de Green Deal ;

Overwegende dat Verordening 2018/1999 van 11 december 2018 inzake de governance van de energie-unie en van de klimaatactie van de lidstaten verplicht om de Europese Commissie geïntegreerde nationale energie- en klimaatplannen en de regelmatige actualiseringen daarvan toe te zenden. De bijdrage van Wallonië tot dit plan wordt uiteengezet in het Waals Lucht-, Klimaat- en Energieplan 2030;

Overwegende dat Richtlijn 2018/2001 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen vereist dat het aandeel van energie uit hernieuwbare bronnen in het bruto-eindverbruik van energie van de Unie tegen 2030 ten minste 32% bedraagt. In het kader van het REPower EU-plan om de energieonafhankelijkheid van Europa te versterken, moet deze doelstelling worden verhoogd tot 45%;

Gelet op Richtlijn 2012/27/EU van 25 oktober 2012 betreffende energie-efficiëntie, tot wijziging van Richtlijnen 2009/125/EG en 2010/30/EU en houdende intrekking van de Richtlijnen 2004/8/EG en 2006/32/EG, die voorziet in belangrijke doelstellingen voor de verbetering van de energie-efficiëntie voor de lidstaten, die verder worden versterkt in het kader van het REPowerEU-plan. Maatregelen die hiertoe worden genomen, kunnen vrijwillige overeenkomsten met bedrijven of overheidsinstanties omvatten;

Gelet op de Overeenkomst van Parijs, aangenomen op 15 december 2015, waarmee het Waalse Gewest heeft ingestemd bij decreet van 24 november 2016, dat voorziet in de beperking van de stijging van de gemiddelde temperatuur van de planeet tot ruim onder de 2°C ten opzichte van het pre-industriële niveau en in de voortzetting van de actie die is ondernomen om de temperatuurstijging te beperken tot 1,5°C ten opzichte van het pre-industriële niveau;

Overwegende dat op het niveau van de Europese Unie een regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten, afgekort "ETS", is vastgesteld, die de sectoren die eraan onderworpen zijn, verplicht hun kooldioxide-emissies, afgekort "CO₂", met 62% te verminderen ten opzichte van 2005, en dat de verordening inzake de verdeling van de inspanningen, afgekort "ESR", nationale doelstellingen vastlegt voor het verminderen van de uitstoot van wegvervoer, verwarming van gebouwen, landbouw, kleine industriële installaties en afvalbeheer. Deze sectoren, die tot nu toe niet onder regeling voor de handel in emissierechten van de Europese Unie (EU ETS) vielen, moeten hun CO₂-uitstoot met 40% verminderen ten opzichte van 2005;

Gelet op het Lucht-, Klimaat- en Energieplan 2030 van het Waalse Gewest, aangenomen op 21 maart 2023, waarin Wallonië zich ertoe verbindt zijn CO₂-uitstoot tegen 2030 met 55% te verminderen ten opzichte van 1990;

Overwegende dat het Waalse Gewest vrijwillige overeenkomsten heeft gesloten voor de periodes van 2003 tot 2013 en vervolgens van 2013 tot 2023, bekend als "Sectorovereenkomsten" van de eerste en tweede generatie, en dat deze contractuele instrumenten een belangrijk regionaal beleidsinstrument vormen, zowel met het oog op het koolstofvrij maken en de energie-efficiëntie in de industrie, als met het oog op het behoud van het concurrentievermogen;

Gelet op het zesde samenvattende rapport van de Intergouvernementele Werkgroep inzake klimaatverandering, gepubliceerd op 20 maart 2023, waarin wordt benadrukt dat door de mens veroorzaakte broeikasgasemissies tot dusver hebben geleid tot een ongekende opwarming van het klimaat, dat in het rapport ook wordt aangegeven dat deze emissies de afgelopen decennia zijn blijven toenemen en wordt gewezen op de risico's en bedreigingen voor de veiligheid en het welzijn in de wereld die het gevolg zouden zijn van een aanhoudende opwarming van het klimaat als er geen ingrijpende maatregelen worden genomen;

Op de voordracht van de Minister van Klimaat en Energie;

Na beraadslaging,

Besluit :

Artikel 1. Richtlijnen 2012/27/EU en 2023/1791 van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2012 betreffende energie-efficiëntie, tot wijziging van Richtlijnen 2009/125/EG en 2010/30/EU en houdende intrekking van de Richtlijnen 2004/8/EG en 2006/32/EG worden gedeeltelijk omgezet bij dit besluit.

Art. 2. Voor de toepassing van dit besluit wordt verstaan onder:

1° decreet koolstofneutraliteit: het decreet koolstofneutraliteit van 16 november 2023

2° AMUREGA-besluit: het besluit van de Waalse Regering van 1 februari 2024 betreffende de toekenning van subsidies voor audits of studies in de niet-residentiële sector, ter verbetering van de energie-efficiëntie en ter bevordering van een rationeler en duurzamer energiegebruik, (AMUREBA);

3° ingangsaudit: een uitgebreide audit in de zin van het AMUREBA-besluit, uitgevoerd door bedrijven of vestigingseenheden wanneer ze toetreden tot een koolstofgemeenschap, waarin een initieel actieplan, de drie energie-, emissie- en hernieuwbare prestatie-indexen worden bepaald, en de waarden van de bindende doelstelling en de vaste en voorwaardelijke indicatieve doelstellingen die het bedrijf of de vestigingseenheid zelf bepaalt, worden vastgelegd;

4° tussentijdse audit: de globale audit in de zin van het AMUREBA-besluit, die wordt uitgevoerd vier jaar na de ingangsaudit van een bedrijf of vestigingseenheid in een koolstofgemeenschap, om het actieplan van het bedrijf of de vestigingseenheid te laten ontwikkelen door er nieuwe acties in op te nemen;

5° eindaudit: de globale audit in de zin van het AMUREBA-besluit, die wordt uitgevoerd vier jaar na de ingangsaudit van een bedrijf of vestigingseenheid in een koolstofgemeenschap, om het actieplan van het bedrijf of de vestigingseenheid te ontwikkelen door er nieuwe acties in op te nemen;

6° jaarlijkse opvolgingsaudit: opvolgingsaudit in de zin van het AMUREBA-besluit, jaarlijks uitgevoerd door een bedrijf of vestigingseenheid tussen de globale audits, om de uitvoering van de individuele actieplannen op te volgen en de verificatie van de drie energie-, emissie- en hernieuwbare energie-indexen om de consistentie van het traject met de doelstellingen die het bedrijf of de vestigingseenheid zichzelf heeft opgelegd in het kader van zijn bijdrage aan de koolstofovereenkomst te verzekeren;

7° broeikasgasemissies : broeikasgasemissies in de zin van Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 oktober 2003 tot vaststelling van een regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Gemeenschap en tot wijziging van Richtlijn 96/61/EG van de Raad, met inbegrip van emissies uit processen (omtrek 1) en emissies uit energie, met inbegrip van elektriciteit (omtrek 2), waarbij andere indirecte emissies dan die welke onder de omtrekken 1 en 2 vallen (omtrek 3) in voorkomend geval in aanmerking moeten worden genomen overeenkomstig bijlage 2.

Art. 3. In overeenstemming met artikel 29, 2°, van het decreet Koolstofneutraliteit voldoet de koolstofgemeenschap op het moment van ondertekening van de koolstofovereenkomst aan minstens één van de volgende criteria:

1° het minimumvolume broeikasgasemissies in koolstofequivalent van de gemeenschap is groter dan vijftigduizend ton CO₂-equivalent;

2° het minimumvolume van het eindenergieverbruik van de gemeenschap is groter dan honderdvijftig gigawatt uur;

3° het potentieel van de gemeenschap om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen tijdens de looptijd van de overeenkomst is groter dan vijftigduizend ton CO₂-equivalent.

Art. 4. Elke koolstofgemeenschap ondertekent een koolstofovereenkomst met het Waalse Gewest volgens het model in Bijlage 1.

De ondertekenaars bepalen de doelstellingen van de overeenkomst volgens de methodologie in bijlage 2. De ondertekenaars leggen een voorstel van doelstellingen ter goedkeuring voor aan de Waalse Regering.

Art. 5. De ingangs-, tussentijdse en eindaudits worden binnen zes maanden nadat de audit is uitgevoerd, onderworpen aan een onafhankelijke verificatie overeenkomstig bijlage 3.

De kwaliteit en inhoud van de ingangs-, tussentijdse en eindaudits worden door de technische deskundigen geanalyseerd volgens bijlage 4.

Onafhankelijke verificatie- en technische expertiserapporten worden voorgelegd aan het technisch comité van de overeenkomsten.

Art. 6. § 1. Voor elke koolstofgemeenschap wordt een technisch comité opgericht dat minstens één keer per jaar bijeenkomt om de resultaten van de koolstofgemeenschap en elk van zijn leden te onderzoeken in het licht van de vaste en voorwaardelijke doelstellingen.

Het technisch comité kan tussenkomen op verzoek van de koolstofgemeenschap of een of meerdere van haar leden om oplossingen te bieden voor elk technisch probleem dat zich voordoet. Zijn werking wordt geregeld door een huishoudelijk reglement dat het op zijn eerste vergadering aanneemt.

§ 2. Het technisch comité bestaat uit:

1° drie vertegenwoordigers van de koolstofgemeenschap;

2° een vertegenwoordiger van de Waalse Overheidsdienst Gebiedsontwikkeling, Woonbeleid, Erfgoed en Energie;

3° een vertegenwoordiger van het "Agence wallonne de l'Air et du Climat" (Waals agentschap voor Lucht en Klimaat);

4° een vertegenwoordiger van de Minister van Klimaat en een vertegenwoordiger van de Minister van Energie;

5° een vertegenwoordiger van de Minister van Economie, op uitnodiging, die met raadgevende stem zetelt;

6° de technische deskundigen bedoeld in artikel 5, § 2, die met raadgevende stem optreden.

Het technisch comité beraadslaagt bij consensus.

Als er geen consensus wordt bereikt, wordt er gestemd volgens de bepalingen van het huishoudelijk reglement. Het technisch comité beraadslaagt op basis van een gewone meerderheid van de aanwezige leden, met uitzondering van de leden die een adviserende stem uitbrengen. De stem van de vertegenwoordiger van de Minister van Klimaat is doorslaggevend.

§ 3. Het technisch comité voert de volgende taken uit:

1° het valideert de technische kwaliteit van de ingangs-, tussentijdse en eindaudits, de inhoud van de actieplannen en de bepaling van de doelstellingen op basis van de vaste en voorwaardelijke acties van de koolstofgemeenschap en haar leden;

2° het valideert de jaarlijkse opvolgingsverslagen van de koolstofgemeenschap en haar leden, de vooruitgang die is geboekt bij het bereiken van de doelstellingen die de ondertekenaars krachtens de koolstofovereenkomst hebben bepaald en de uitvoering van de actieplannen die krachtens bedoelde overeenkomst zijn opgesteld, alsook de eventuele aanpassingen of wijzigingen die moeten worden aangebracht;

3° het analyseert de technische en methodologische problemen waarmee de leden en de koolstofgemeenschap geconfronteerd worden en probeert oplossingen te vinden;

4° het brengt verslag uit aan het strategisch comité over bovenstaande taken.

Art. 7. § 1. De Regering benoemt de leden van het strategisch comité op voorstel van de vertegenwoordigde organen. Het strategisch comité komt eenmaal per jaar bijeen om de koolstofovereenkomsten te beheren. Het strategisch comité neemt tijdens zijn eerste vergadering een huishoudelijk reglement aan, waarin de werking ervan wordt geregeld.

Het strategisch comité hoort elke partij of deskundige die het nodig acht.

§ 2. Het strategisch comité bestaat uit:

- 1° een vertegenwoordiger per koolstofgemeenschap;
- 2° een vertegenwoordiger van de Waalse Overheidsdienst Gebiedsontwikkeling, Woonbeleid, Erfgoed en Energie;
- 3° een vertegenwoordiger van het "Agence wallonne de l'Air et du Climat" (Waals agentschap voor Lucht en Klimaat);
- 4° een vertegenwoordiger van de Minister van Klimaat en een vertegenwoordiger van de Minister van Energie;
- 5° een vertegenwoordiger van de Minister van Economie die met raadgevende stem zetelt;
- 6° een vertegenwoordiger van de "Union wallonne des entreprises" en een vertegenwoordiger van de vakbonden, die met raadgevende stem zetelen;
- 7° een vertegenwoordiger van de vakbonden en een vertegenwoordiger van de milieuorganisaties vertegenwoordigd in de afdelingen Energie en Leefmilieu in de zin van het decreet van 6 november 2008 houdende rationalisatie van de adviesverlenende functie, die met raadgevende stem zetelen;
- 8° de technische deskundigen bedoeld in artikel 5, § 2, die met raadgevende stem zetelen;
- 9° een vertegenwoordiger van de gewestelijke investeringsmaatschappij in de zin van het decreet van 19 oktober 2022 betreffende de gewestelijke maatschappijen voor economische ontwikkeling en de gespecialiseerde maatschappijen, die met raadgevende stem zetelt;
- 10° elke vertegenwoordiger die het strategisch comité relevant acht en die met raadgevende stem zetelt.

Het technisch comité beraadslaagt bij consensus. Als er geen consensus wordt bereikt, wordt er gestemd volgens de bepalingen van het huishoudelijk reglement. Het technisch comité beraadslaagt bij gewone meerderheid van stemmen van de aanwezige leden, met uitzondering van de leden die een raadgevende stem hebben. De stem van de vertegenwoordiger van de Minister van Klimaat is doorslaggevend.

§ 3. Het technisch comité voert de volgende taken uit:

- 1° het neemt kennis van de door het technisch comité voorgelegde resultaten en onderzoekt en valideert eventuele wijzigingen van de doelstellingen;
- 2° het voert de raadpleging, vermeld in artikel 34, 2°, uit en valideert de wijziging van de koolstofovereenkomst, vermeld in artikel 36 van het decreet koolstofneutraliteit;
- 3° het valideert het jaarverslag bedoeld in artikel 35, tweede lid, van het decreet koolstofneutraliteit;
- 4° het belicht de beste praktijken van de koolstofgemeenschappen of van bepaalde leden om de uitwisseling van ervaringen aan te moedigen;
- 5° het onderzoekt de eventuele wijzigingen die in de koolstofovereenkomst moeten worden aangebracht;
- 6° het neemt akte van gevallen van niet-nakoming van verplichtingen die voortvloeien uit de overeenkomst, van eventuele geschillen en interpretatieverschillen dienaangaande;
- 7° het onderzoekt de technische problemen en oplossingen die door de technische comités worden meegedeeld om de samenhang tussen de koolstofgemeenschappen te garanderen;
- 8° het valideert het jaarverslag bedoeld in artikel 35, eerste lid, van het decreet koolstofneutraliteit

Art. 8. Om de continuïteit van de ontvangen steun te garanderen, kan de koolstofovereenkomst de datum bepalen vanaf wanneer haar leden de compensatie kunnen ontvangen, zonder de 6 maanden voorafgaand aan de ondertekening van de koolstofovereenkomst te overschrijden.

Art. 9. De Minister van Energie is belast met de uitvoering van dit besluit.

Art. 10. Dit besluit treedt in werking op 1 april 2024.

Namen, 1 februari 2024.

Voor de Regering:

De Minister-President,
E. DI RUPO

De Minister van Klimaat, Energie, Mobiliteit en Infrastructuren,
Ph. HENRY